

METEORÍT s. m. **T**_S **T**_P Fragment de corp ceresc, cu masa cuprinsă între câteva grame și câteva tone, cu dimensiuni de la câțiva milimetri la zeci de metri, având compoziție metalică, pietroasă sau mixtă, și care, străbătând atmosfera, cade pe suprafața unui alt corp ceresc formând cratere și producând explozii, cutremure, incendii etc.; corp meteoric, (rar) meteor, (învechit) meteorolit, (învechit, rar) dardă, (ieșit din uz) uranolit. *V. a e r o l i t . Meteoritul continuă a străbate spațiurile purtat fiind de către pământ, și va fi înrâurit de acum înainte de toate forțele, cari vor modifica scoarța acestuia.* Conta 1876–1877, 161. Cf. ENC. ROM. III 1904; *Un fragment din fierul meteoritelor și tot i-ar fi fost de ajuns pentru studiu, presupunind cazul că acest metal ar fi fost rar, sau n-ar fi fost de loc reprezentat în scoarța Pământului.* Mehedinți 1894, 131. *Când un bolid cade pe suprafața pământului ia numele de meteorit sau aerolit.* Abramescu 1915, 123; cf. Cantuniari 1926; *Pirotina..., sulfură de fier galben-bronzată, brună, magnetică. Se găsește și în masa meteoritelor ..., iar, în natură, în rocele eruptive sau în filoane.* Enc. Minerva 1929–1930, 764; *Nichelul se găsește în stare nativă numai în unii meteoriți.* Ioanovici 1949, 68; *Printre corpurile cerești se consideră Soarele, planetele și sateliții, cometele și meteoriții, apoi stelele, nebuloasele și materia interstelară.* Nadolschi 1957, 1; cf. Pál/Ureche 1983, 10; Chiș 1991, 42; *Meteoriții sunt prin definiție bucăți de materie de tipul asteroizilor care pătrund prin atmosferă și ajung până la sol, chiar dacă micșorați din cauza frecării cu aerul.* Toma 2000, 62, cf. id. ib. 11. Cf. CADE 1931, M. D. TEHN. 1950, LTR² XI 1962, DEX 1975, Popovici/Stănilă 1977, D. ENC. IV 2001, MDA III 2003. **T**_S (La pl.; în sintagmele) **Meteoriți litici** (sau **sticloși** ori **vitrifiți**) = tectite. Cf. LTR² XI 1962, Popovici/Stănilă 1977. **Meteoriți litoizi** = aeroliți. Cf. D. ENC. IV 2001. **Meteoriți**

litosideritici (sau **siderolitici**) = sideroliți. Cf. LTR² XI 1962. **Meteorii metalici** (sau **sideritici**) = sideriți. Cf. LTR² XI 1962, D. ENC. IV 2001.

TP Fragment de corp ceresc, de dimensiuni și cu masă variabile, având compoziție metalică, pietroasă sau mixtă, și care, străbătând atmosfera, cade (mai ales) pe suprafața Pământului formând cratere și producând explozii, cutremure, incendii etc.; (învechit) piatră. V. bolid, stea căzătoare. *Brama... se pregăti concentrând toate razele soarelui într-un paloș de foc atât de arzător că, îndreptându-l spre armata rebelilor, îi topi și prefăcu în masse diforme, ce rătăcesc până în ziua de azi ca dărâmături prin spațiul universului, picând ici-colea ca meteorite pe planete.* Stamati-Ciurea 1898, 80. *Să amintim rolul important pe care l-au avut meteorii în alcătuirea credințelor primitive și populare asupra Cerului, credințe care uneori ne fac să bănuim că unele popoare au considerat cerul ca o boltă de piatră.* Eliade 1937, 58. *Multă vreme silexurile preistorice au putut fi luate drept fosile sau meteorite, înainte de a fi recunoscute ca arme.* Vianu 1964, 531. *Sub ninsoarea de meteorii scânteietori, în razele ciorchinilor de nove, planete albastre și verzi se răsucesc nebune și fericite, purtându-și trena atmosferică în jurul sorilor tineri.* Popescu 2000, 108. *Palate de sticlă și fum, ale căror coloane se sfărâmau ca izbite de-un meteorit sau de-un zeu.* Cărtărescu 2002, 156.

– Pronunțat: -te-o-.– Pl.: *meteorii* și (TP) *meteorite*.

– Din fr. **météorite**. [L.M., C.F., A.B.]